

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”
ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ
Кафедра обчислювальної техніки

РОЗРАХУНКОВА ГРАФІЧНА РОБОТА
з дисципліни "Комп'ютерна логіка 2. Комп'ютерна арифметика"

Виконав
Мазан Ян Владиславович
Факультет ІОТ,
Група ІВ-71
Залікова книжка № ІВ-7109
Керівник Верба О. А.

(підпис керівника)

Київ – 2018 р.

I. Завдання:

1. Числа X і Y в прямому коді записати у формі з плаваючою комою у класичному варіанті (з незміщеним порядком і повною мантисою). На порядок відвести 4 розряди, на мантису 7 розрядів (з урахуванням знакових розрядів). Записати числа X і Y також за стандартом ANSI/IEEE 754-2008 в короткому 32-розрядному форматі).

2. Виконати 8 операцій з числами, що подані з плаваючою комою в класичному варіанті (чотири способи множення, два способи ділення, додавання та обчислення кореня додатного числа Y). Номери операцій (для п.3) відповідають порядку переліку, починаючи з нуля (наприклад, 0 – множення першим способом; 5 – ділення другим способом). Операндами для першого способу множення є задані числа X та Y . Для кожної наступної операції першим операндом є результат попередньої операції, а другим операндом завжди є число Y . (Наприклад, для ділення першим способом першим операндом є результат множення за четвертим способом, для операції обчислення кореня першим операндом є результат додавання).

Для обробки мантис кожної операції, подати:

- 2.1 теоретичне обґрунтування способу;
- 2.2 операційну схему;
- 2.3 змістовний (функціональний) мікроалгоритм;
- 2.4 таблицю станів регістрів (лічильника), довжина яких забезпечує одержання 6 основних розрядів мантиси результату;
- 2.5 обробку порядків (показати у довільній формі);
- 2.6 форму запису нормалізованого результату з плаваючою комою в пам'ять комп'ютера в прямому коді.

Вказані пункти для операції додавання виконати для етапу нормалізації результату з урахуванням можливого нулевого результату. Інші дії до етапу нормалізації результату можна проілюструвати у довільній формі.

3 Для операції з номером $x_3x_2x_1$ додатково виконати:

3.1 побудувати функціональну схему з відображенням управляючих сигналів, входів для запису операндів при ініціалізації пристрою і схем формування внутрішніх логічних умов;

3.2 розробити закодований (структурний) мікроалгоритм (мікрооперації замінюються управляючими сигналами виду W,SL,SR тощо);

3.3 для операції з парним двійковим номером $x_3x_2x_1$ додатково подати граф управляючого автомата Мура з кодами вершин, а для непарного номера $x_3x_2x_1$ – автомата Мілі;

3.4 побудувати управляючий автомат на тригерах та елементах булевого базису. Вибрати JK -тригери для автомата Мура та RS -тригери для автомата Мілі.

II. Обґрунтування варіанту:

Перевести номер залікової книжки в двійкову систему. Записати два 10-розрядних двійкових числа:

$$X = -x_7 x_6 1 x_5 x_4 0, x_3 1 x_2 x_1 \quad ; \quad Y = +x_9 1 x_8 x_7 x_6 x_5, x_4 x_3 x_2 x_1 \quad ,$$

де x_i - двійкові цифри номера залікової книжки у двійковій системі числення (x_1 - молодший розряд).

$$7109_{10} = 1101111000101_2$$

$$X = -101000,1101 \quad (\sim -40) \qquad Y = +111100,0101 \quad (\sim 60)$$

III. Основна частина:

Завдання 1

Числа X і Y в прямому коді записати у формі з плаваючою комою у класичному варіанті (з незміщеним порядком і повною мантисою). На порядок відвести 4 розряди, на мантису 7 розрядів (з урахуванням знакових розрядів). Записати числа X і Y також за стандартом ANSI/IEEE 754-2008 в короткому 32-розрядному форматі).

$$X = -101000,1101$$

$$Y = +111100,0101$$

$$X_{\text{ПК}} = 1.101000,1101$$

$$Y_{\text{ПК}} = 0.111100,0101$$

Запис у класичному коді:

Зсув порядків

$$P_X = 6_{10} = 0.110$$

$$M_X = 1.1010001101$$

$$P_Y = 6_{10} = 0.110$$

$$M_Y = 0.1111000101$$

X:

0	1	1	0
---	---	---	---

1	1	0	1	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---

Y:

0	1	1	0
---	---	---	---

0	1	1	1	1	0	0
---	---	---	---	---	---	---

Запис X і Y за стандартом ANSI/IEEE 754-2008:

$$E_X = P_X + (2^{8-1}-1) = P_X + 127 = 110+1111111=10000101$$

$$\_M_X = 101000110100000000000000$$

$$E_Y = P_Y + (2^{8-1}-1) = P_Y + 127 = 110+1111111=10000101$$

$$\_M_Y = 111100010100000000000000$$

X:

1	1	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Y:

0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Порядок

Мантиса

Завдання 2

Виконати 8 операцій з числами, що подані з плаваючою комою в класичному варіанті (чотири способи множення, два способи ділення, додавання та обчислення кореня додатного числа).

2.1. Перший спосіб множення

2.1.1 Теоретичне обґрунтування способу:

Числа множаться у прямих кодах, знакові та основні розряди обробляються окремо. Для визначення знака добутку здійснюють підсумування по модулю 2 цифр, що розміщуються в знакових розрядах співмножників.

Добуток Z модулів чисел дорівнює

$$Z = YX = Yx_1 2^{-1} + Yx_2 2^{-2} + \dots + Yx_i 2^{-i} + \dots + Yx_n 2^{-n}. \quad (1)$$

Цей вираз можна представити у вигляді:

$$Z = (((0 + YX_n)2^{-1} + YX_{n-1})2^{-1} \dots + YX_1)2^{-1};$$

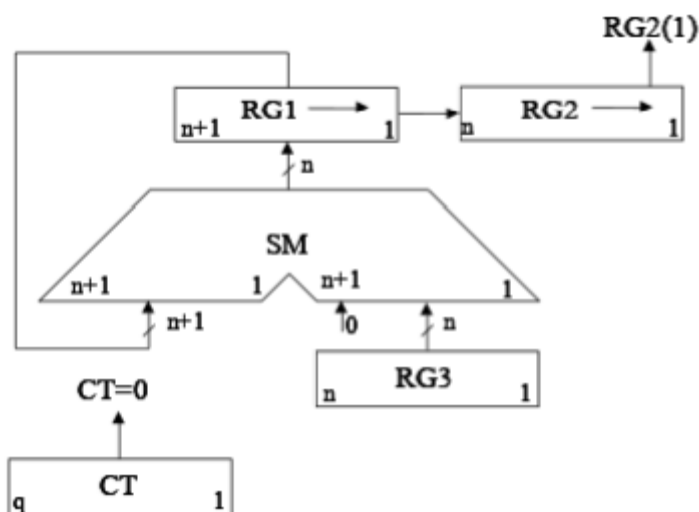
$$Z = \sum_{i=1}^n (Z_{i-1} + YX_{n-i+1})2^{-1};$$

Звідси випливає, що отримані суми часткових добутків в i -му циклі ($i = \overline{1, n}$)

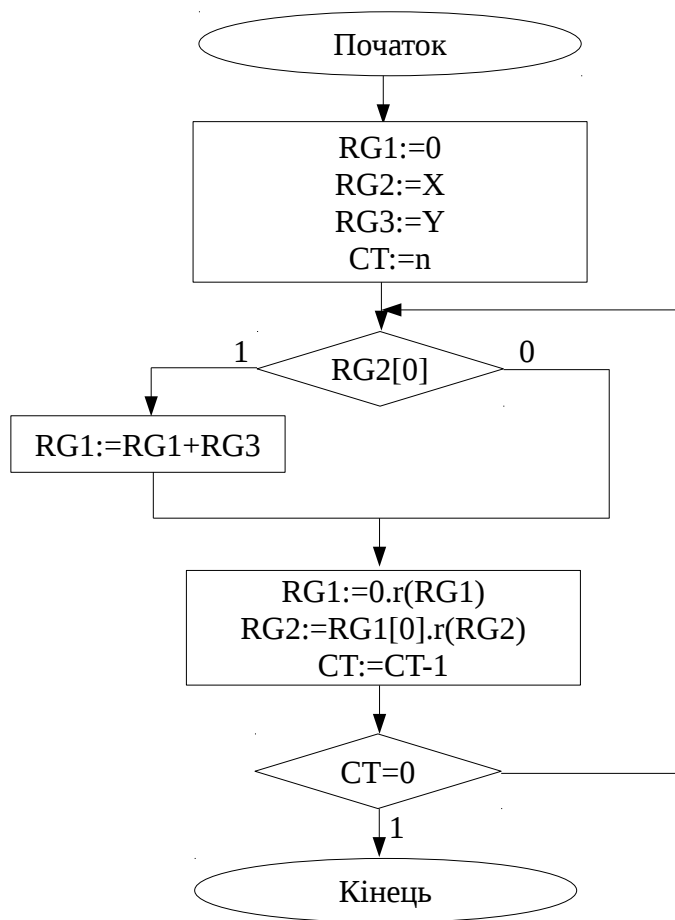
зводиться до обчислення $Z_i = (Z_{i-1} + Yx_{n-i+1})2^{-1}$ з початковими значеннями $i=1$,

$Z_0=0$, причому $Z_n=Z=YX$.

2.1.2 Операційна схема:

2.1.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.1.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X = 101000$, $Y = 111100$, $n = 110$

№	RG1	RG2	RG3	CT
ПС	000000	101000	111100	110
1	000000	010100	111100	101
2	000000	001010	111100	100
3	000000	000101	111100	011
4	111100 → 011110	000010	111100	010
5	001111	000001	111100	001
6	1001011 → 100101	100000	111100	000

$Z = 100101100000$

2.1.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X + P_Y = 12 = 0.1100$$

2.1.6 Нормалізація результату:

Отримано результат $Z = 100101100000$

Так, як у старшому розряді Z стоїть одиниця, то зсув непотрібен.

Знак мантиси: $1 \oplus 0 = 1$ (додавання за модулем знаків множеного і множника)

Можемо записати мантису: $M_Z = 1.100101$

Z:

0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

2.2 Другий спосіб множення

2.2.1 Теоретичне обґрунтування способу:

Числа множаться у прямих кодах, знакові та основні розряди обробляються окремо. Для визначення знака добутку здійснюють підсумування по модулю 2 цифр, що розміщуються в знакових розрядах співмножників.

Представимо вираз (1) у вигляді:

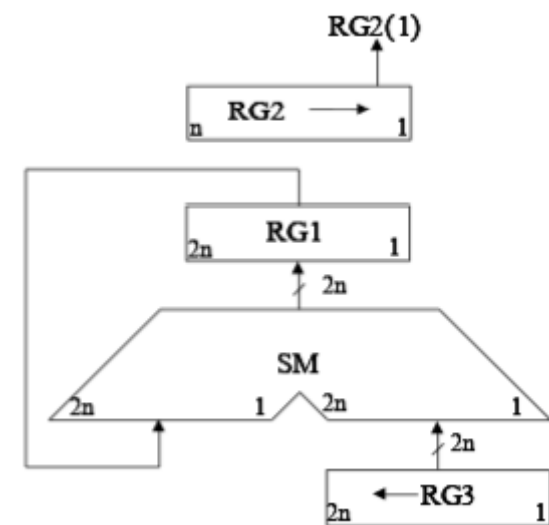
$$Z = (((...((0 + Y2^{-n}x_n) + Y2^{-n+1}x_{n-1}) + ... + Y2^{-1}x_1.$$

Очевидно, що процес множення може бути зведений до n-кратного виконання циклу

$$Z_i = Z_{i-1} + Y_i x_{n-i+1}, \quad Y_i = 2Y_{i-1}$$

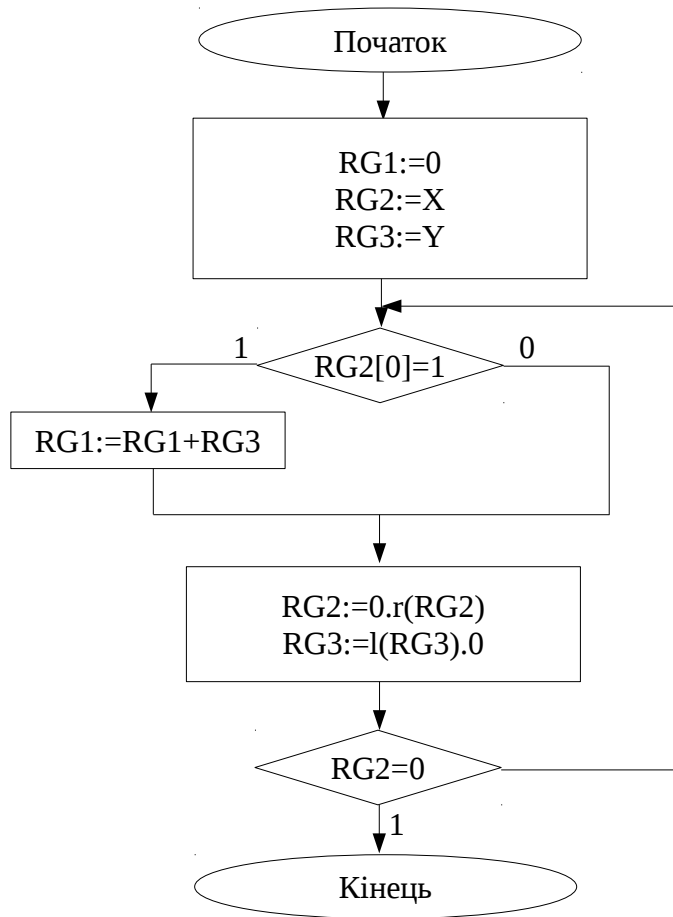
з початковими значеннями $i=1$, $Y_0=Y2^{-n}$, $Z_0=0$. Множення здійснюється з молодших розрядів, множене зсувається вліво, а сума часткових добутків залишається нерухомою.

2.2.2 Операційна схема:

2.2.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.2.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X = 1.100101$, $Y = 0.111100$

№	RG1	RG2	RG3
ПС	000000000000	10010 1	000000111100
1	000000111100	01001 0	000001111000
2	000000111100	00100 1	000011110000
3	000100101100	00010 0	000111100000
4	000100101100	00001 0	001111000000
5	000100101100	00000 1	011110000000
6	100010101100	00000 0	111100000000

$Z = 100010101100$

2.2.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X + P_Y = 12 + 6 = 18_{10} = 0.10010$$

2.2.6 Нормалізація результату:

Отримано результат $Z = 100010101100$

Так, як у старшому розряді Z стоїть одиниця, то зсув непотрібен.

Знак мантиси: $1 \oplus 0 = 1$ (додавання за модулем знаків множеного і множника)

Можемо записати мантису: $M_Z = 1.100010$

Z :

0	1	0	0	1	0
---	---	---	---	---	---

1	1	0	0	0	1	0
---	---	---	---	---	---	---

2.3 Третій спосіб множення

2.3.1 Теоретичне обґрунтування способу:

Числа множаться у прямих кодах, знакові та основні розряди обробляються окремо. Для визначення знака добутку здійснюють підсумування по модулю 2 цифр, що розміщуються в знакових розрядах співмножників.

Представимо вираз (1) у вигляді:

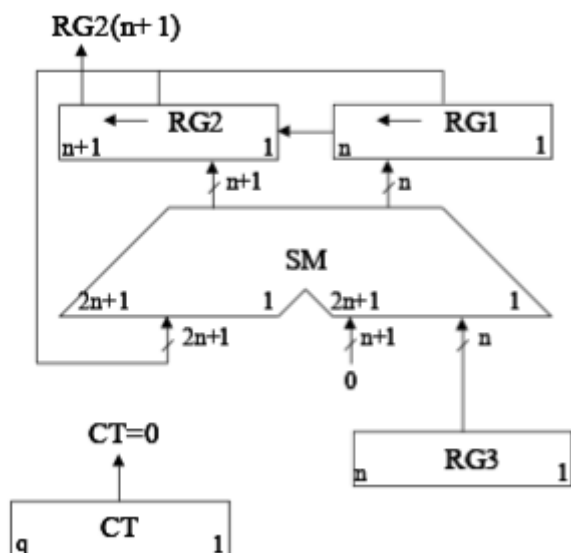
$$Z = (((((0 + Y2^{-n}x_1)2 + Y2^{-n}x_2)2 + \dots + Y2^{-n}x_i)2 + \dots + Y2^{-n}x_n.$$

Отже, суму часткових добутків у i -м циклі ($i = \overline{1, n}$) можна одержати за формулою

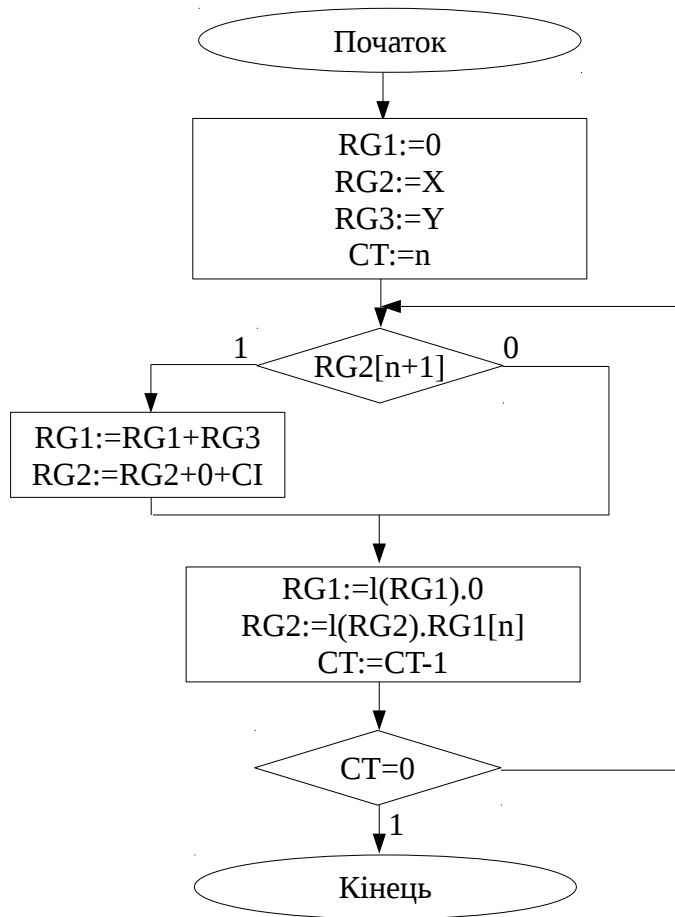
$$Z_i = 2Z_{i-1} + Y2^{-n}x_i.$$

Початковими значеннями є $i=1$, $Z_0=0$. Множення здійснюється зі старших розрядів множника, сума часткових добутків зсувається вліво, а множене нерухоме.

2.3.2 Операційна схема:

2.3.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.3.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X=1.100010$, $Y = 0.111100$, $n = 6_{10} = 110$

№	RG2	RG1	RG3	CT
ПС	100010	000000	111100	110
1	100010 000101	111100 111000	111100	101
2	001011	110000	111100	100
3	010111	100000	111100	011
4	101111	000000	111100	010
5	101111 011111	111100 111000	111100	001
6	111111	110000	111100	000

$Z = 11111111000$

2.3.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X + P_Y = 18 + 6 = 24_{10} = 0.11000$$

2.3.6 Нормалізація результату:

Отримано результат $Z = 11111111000$

Так, як у старшому розряді Z стоїть одиниця, то зсув непотрібен.

Знак мантиси: $1 \oplus 0 = 1$ (додавання за модулем знаків множеного і множника)

Можемо записати мантису: $M_Z = 1.111111$

Z :

0	1	1	0	0	0
---	---	---	---	---	---

1	1	1	1	1	1	1
---	---	---	---	---	---	---

2.4 Четвертий спосіб множення

2.4.1 Теоретичне обґрунтування способу:

Числа множаться у прямих кодах, знакові та основні розряди обробляються окремо. Для визначення знака добутку здійснюють підсумування по модулю 2 цифр, що розміщуються в знакових розрядах співмножників.

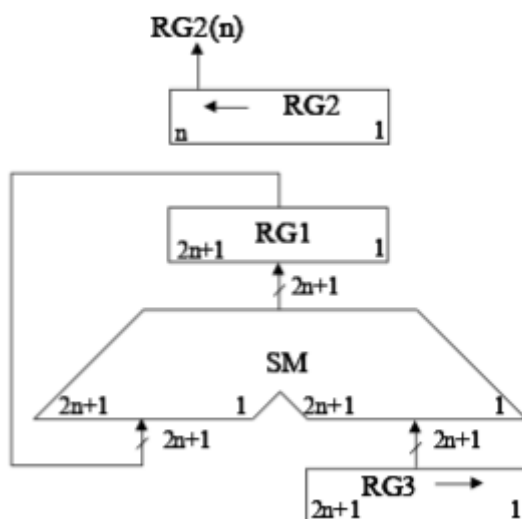
Представимо вираз (1) у вигляді:

$$Z = (((...((0 + Y2^{-1}x_1) + Y2^{-2}x_2) + ... + Y2^{-i}x_i) + ... + Y2^{-n}x_n.$$

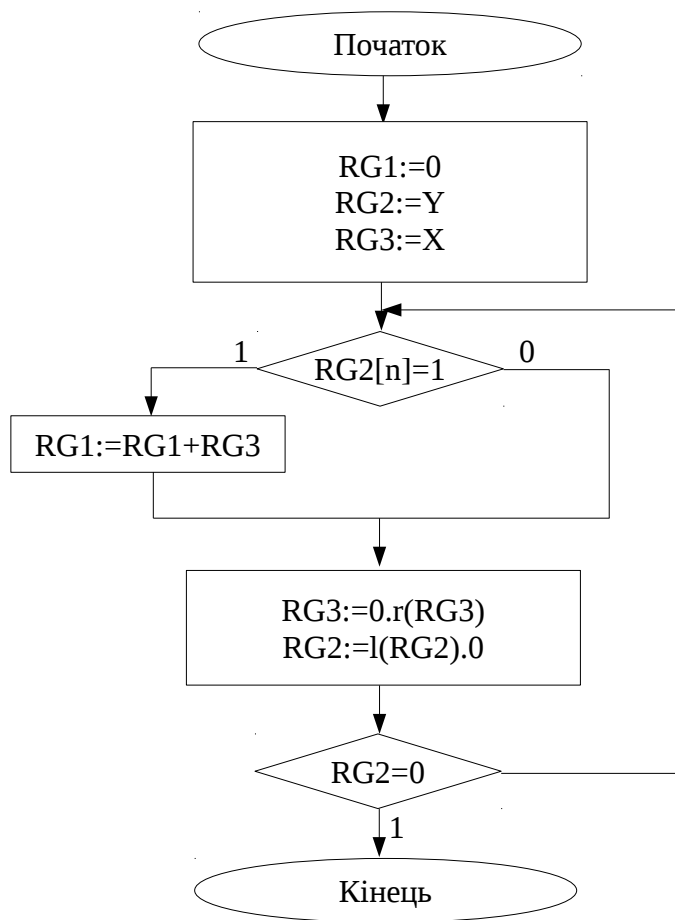
Процес множення може бути зведений до n -кратного виконання циклу

$$Z_i = Z_{i-1} + Y_{i-1}x_i, \quad Y_i = Y_{i-1}2^{-1} \text{ з початковими значеннями } i=1, Y_0=Y2^{-1}, Z_0=0.$$

2.4.2 Операційна схема:

2.4.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.4.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X=1.111111$, $Y = 0.111100$

№	RG1	RG2	RG3
ПС	000000000000	111100	011111100000
1	011111100000	111000	001111110000
2	101111010000	110000	000111111000
3	110111001000	100000	000011111100
4	111011000100	000000	000001111110

$Z=111011000100$

2.4.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X + P_Y = 24 + 6 = 32_{10} = 0.100000$$

2.4.6 Нормалізація результату:

Отримано результат $Z = 111011000100$

Так, як у старшому розряді Z стоїть одиниця, то зсув непотрібен.

Знак мантиси: $1 \oplus 0 = 1$ (додавання за модулем знаків множеного і множника)

Можемо записати мантису: $M_Z = 1.111011$

Z:

0	1	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---

1	1	1	1	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---

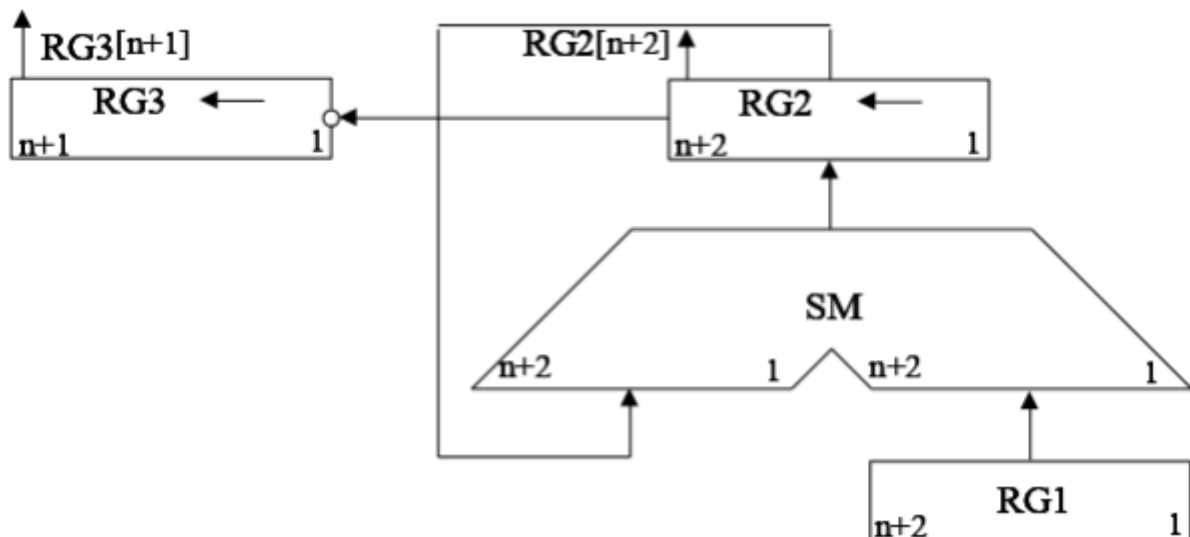
2.5 Перший спосіб ділення

2.5.1 Теоретичне обґрунтування способу:

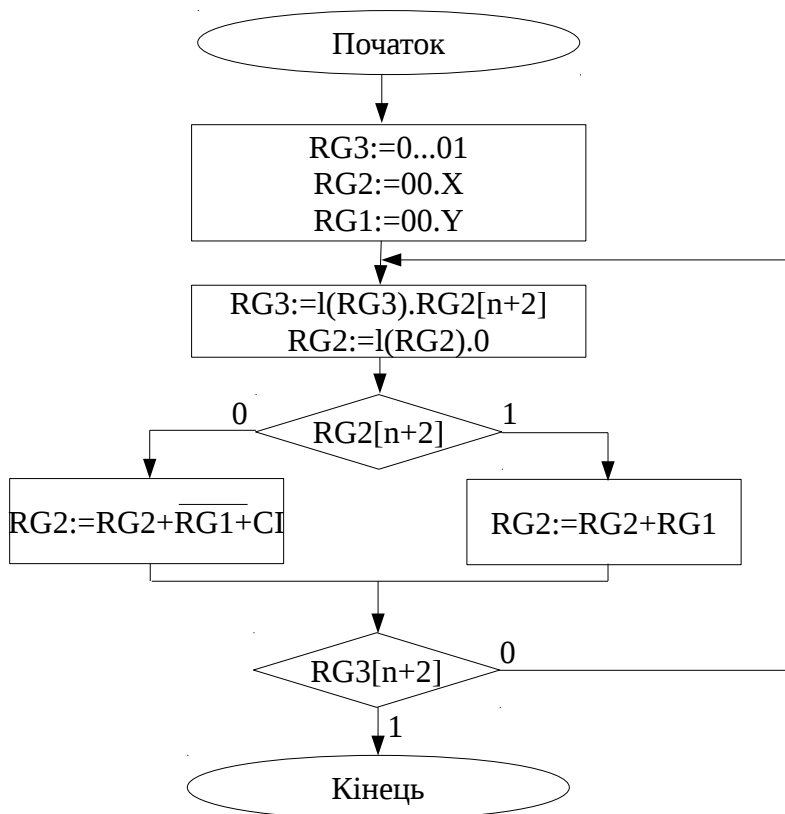
Нехай ділене X і дільник Y є n -розрядними правильними дробами, поданими в прямому коді. В цьому випадку знакові й основні розряди операндів обробляються окремо. Знак результату визначається шляхом підсумовування по модулю 2 цифр, записаних в знакових розрядах.

При реалізації ділення за першим методом здійснюється зсув вліво залишку при нерухомому дільнику. Черговий залишок формується в регістрі P2 (у вихідному стані в цьому регістрі записаний X). Виходи P2 підключені до входів СМ безпосередньо, тобто ланцюги видачі коду з P2 не потрібні. Час для підключення $n+1$ цифри частки визначається виразом $t=(n+1)(tt+tc)$, де tt - тривалість виконання мікрооперації додавання-віднімання; tc - тривалість виконання мікрооперації зсуву.

2.5.2 Операційна схема:

2.5.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.5.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X = 1.111011$, $Y = 0.111100$

№	RG3	RG2	RG1
ПС	0000001	00111011	00111100
1	0000010	01110110 +11000011 + 1 ~~✗~~ 00111010	00111100
2	0000101	01110100 +11000011 + 1 ~~✗~~ 00111000	00111100
3	0001011	01110000 +11000011 + 1 ~~✗~~ 00110100	00111100
4	0010111	01101000 +11000011 + 1 ~~✗~~ 00101011	00111100
5	0101111	01010110 +11000011 + 1 ~~✗~~ 0011001	00111100
6	1011111	00110010 +11000011 + 1 11110101	00111100

$$Z = 011111$$

2.5.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X - P_Y = 32 - 6 = 24_{10} = 0.11000$$

2.5.6 Нормалізація результату:

Отримано результат $Z = 011111$

Так, як у старшому розряді Z не стоїть одиниця, то потрібно виконати зсув мантиси:

Виконуємо зсув результату вліво, доки у першому розряді не опиниться одиниця, при цьому порядок числа зменшуємо на 1:

$$M_Z = 0.011111 \rightarrow M_Z = 0.111110; P_Z = P_Z - 1 = 23_{10} = 0.10111$$

Знак мантиси: $1 \oplus 0 = 1$ (додавання за модулем знаків множеного і множника)

Можемо записати мантису: $M_Z = 1.111110$

Z :

0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

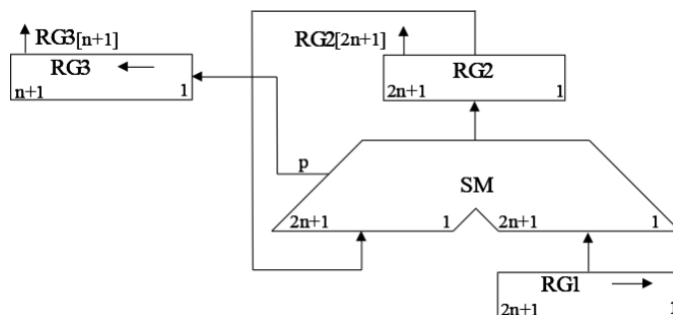
2.6 Другий спосіб ділення

2.6.1 Теоретичне обґрунтування способу:

Нехай ділене X і дільник Y є n -розрядними правильними дробами, поданими в прямому коді. В цьому випадку знакові й основні розряди операндів обробляються окремо. Знак результату визначається шляхом підсумовування по модулю 2 цифр, записаних в знакових розрядах.

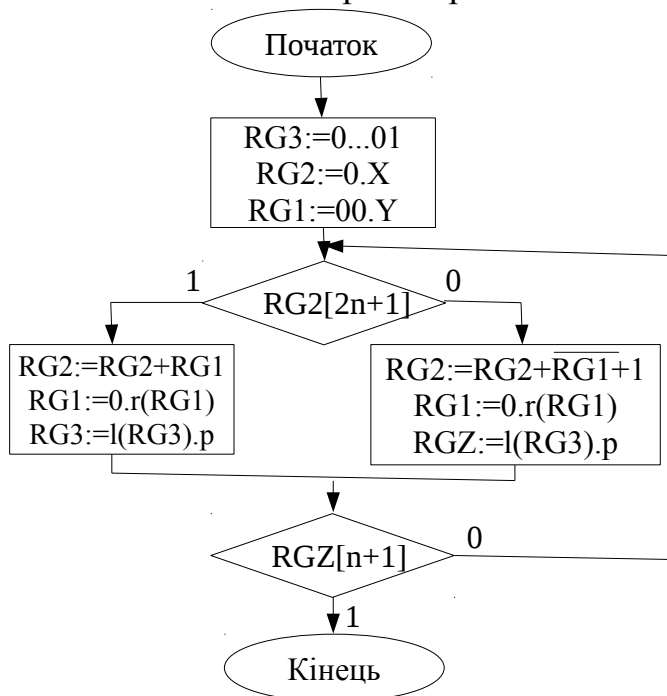
Остача нерухома, дільник зсувається праворуч. Як і при множенні з нерухомою сумою часткових добутків можна водночас виконувати підсумування і віднімання, зсув в регістрах Y, Z . Тобто 1 цикл може складатися з 1 такту, це дає прискорення відносно 1-го способу.

2.6.2 Операційна схема:

2.6.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.6.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X = 1.111110$, $Y = 0.111100$, $n = 6$

(RG1 інвертується до останньої одиниці, нулі далі залишаються)

№	RG3	RG2	RG1
ПС	0000001	0111110000000	0111100000000
1	0000011	+1000100000000 0000010000000	0001111000000
2	0000110	+1110001000000 1110011000000	0000111100000
3	0001100	+0000011110000 1110110110000	0000011110000
4	0011000	+0000001111000 1111000101000	0000001111000
5	0110000	+0000001111000 1111010100000	0000000111100
6	1100000	+0000000011110 1111010111110	0000000011110

Результат: $Z = 100000$

2.6.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X - P_Y = 23 - 6 = 17_{10} = 0.10001$$

2.6.6 Нормалізація результату:

Отримано результат $Z = 100000$

Так, як у старшому розряді Z стоїть одиниця, то зсув непотрібен.

Знак мантиси: $1 \oplus 0 = 1$ (додавання за модулем знаків множеного і множника)

Можемо записати мантису: $M_z = 1.100000$

Z:

0	1	0	0	0	1
---	---	---	---	---	---

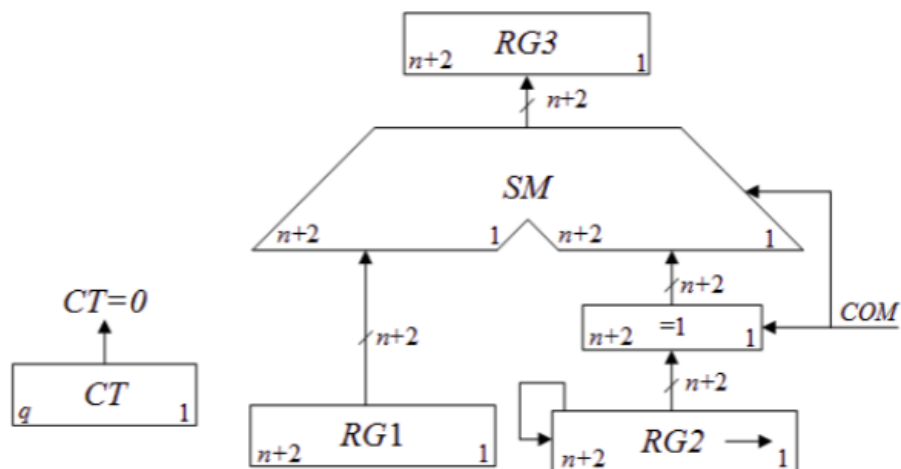
1	1	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---

2.7 Додавання чисел, поданих у формі з плаваючою комою

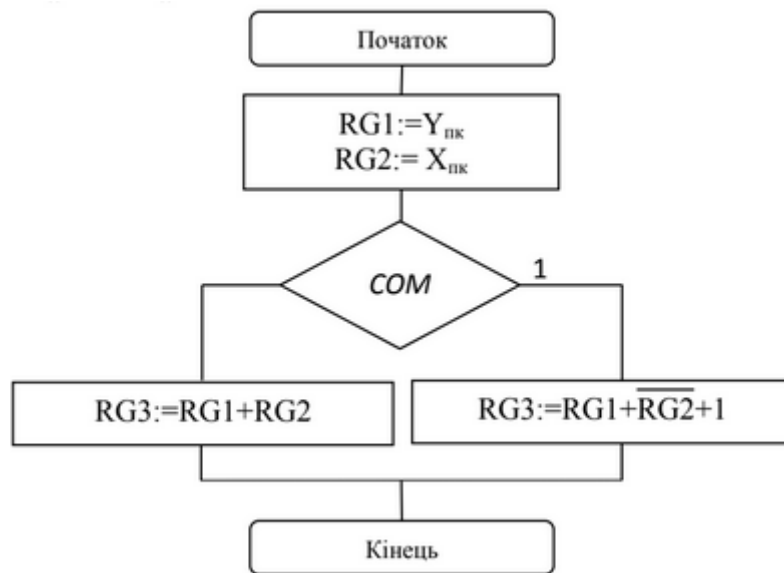
2.7.1 Теоретичне обґрунтування способу:

На першому етапі додавання чисел з плаваючою комою виконують вирівнювання порядків до числа із старшим порядком. На другому етапі виконують додавання мантис. Додавання мантис виконується у доповняльних кодах.

2.7.2 Операційна схема:

2.7.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.7.4 Обчислення порядку суми, вирівнювання порядків та додавання мантиєю

$$P_X = 17_{10} = 0.10001$$

$$P_Y = 6_{10} = 0.110$$

$$P_Z = \max(P_X, P_Y) = 0.10001$$

$$\Delta = P_X - P_Y = 17 - 6 = 11_{10} = 0.1011$$

$$M_X = 1.100000$$

$$M_Y = 0.111100$$

Вирівнювання порядків

Робимо зсув вправо мантиси числа Y , зменшуючи Δ на кожному кроці, доки Δ не стане рівним 0.

M_Y	Δ
0,111100	1011
0,011110	1010
0,001111	1001
0,000111	1000
0,000011	0111
0,000001	0110
0,000000	0101
0,000000	0100
0,000000	0011
0,000000	0010
0,000000	0001
0,000000	0000

Додаємо мантиси у ДК

$$M_{\text{ХДК}} = 11.011111 + 1 = 11.100000$$

$$M_{\text{УДК}} = M_{\text{УПК}} = 0.000000$$

$$M_X + M_Y = 11.100000 = M_{\text{ЗДК}}$$

$$M_{\text{ЗПК}} = \overline{11.100000 - 1} = 1.100000$$

2.7.5 Обробка порядків:

$$P_Z = 0.10001$$

$$M_Z = 1.100000$$

2.7.6 Нормалізація результату:

Нормалізація не потрібна

Z:

0	1	0	0	0	1
---	---	---	---	---	---

1	1	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---

2.8 Обчислення квадратного кореня

2.8.1 Теоретичне обґрунтування способу:

Аргумент вводиться зі старших розрядів. Порядок результату дорівнює поділеному на два порядку аргум. З мантиси добувається корінь завдяки нерівностям:

$$Z_i \leq \sqrt{X} \leq Z_i + 2^{-i};$$

$$Z_i^2 \leq X \leq Z_i^2 + 2^{-i}Z_i + 2^{-2i};$$

$$0 \leq 2^{i-1}(X - Z_i^2) \leq Z_i + 2^{-i-1}.$$

Виконання операції зводиться до послідовності дій:

1. Одержання остачі.

$$R_{i+1}' = 2R_i - Z_i - 2^{-i-2};$$

2. Якщо $R_{i+1}' \geq 0$, то $Z_{i+1} = 1$, $R_{i+1} = R_{i+1}'$.

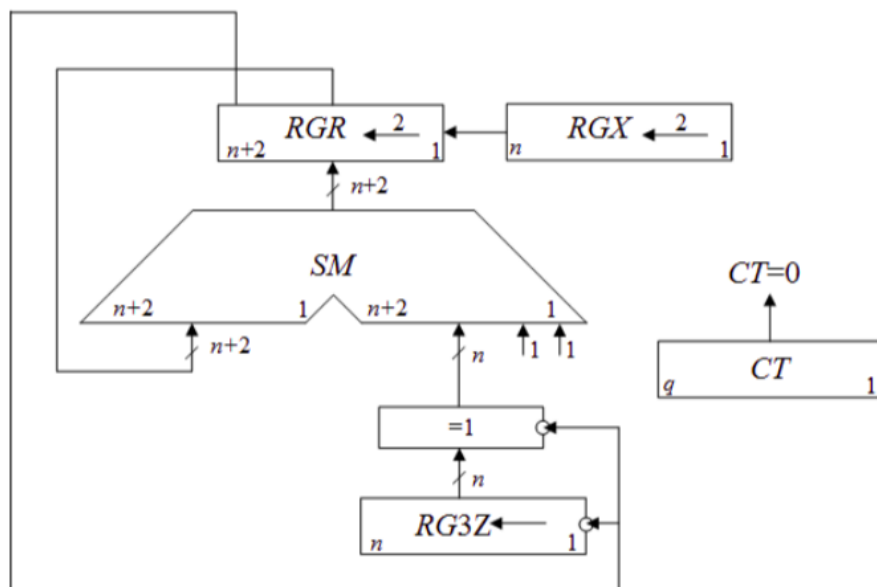
3. Якщо $R_{i+1}' < 0$, то $Z_{i+1} = 0$, $R_{i+1} = R_{i+1}' + Z_i - 2^{-i-2}$.

Відновлення остачі додає зайвий такт, але можна зробити інакше:

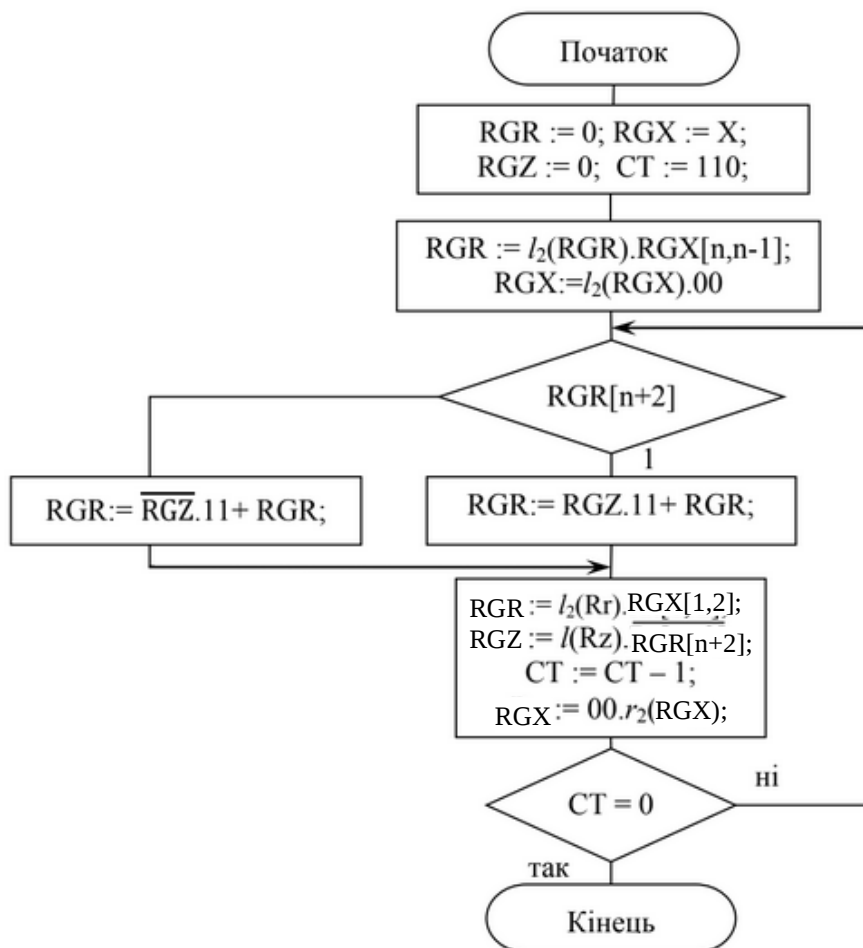
$R_{i+2} = 2R_{i+1}' + Z_i + 2^{-i-2} + 2^{-i-3}$, тоді корінь добувається без відновлення залишку.

Для цього R_i зсувається на 2 розряди ліворуч, а Z_i - на 1 розряд ліворуч, і формується як при діленні.

2.8.2 Операційна схема:

2.8.3 Змістовний мікроалгоритм:

2.8.4 Таблиця станів регістрів:

В моєму випадку $X = 100000$

Так як порядок X дорівнює 17 ($P_X = 0.10001$), то я повине зсунути мантису на один порядок праворуч, щоб отримати парний порядок.

$$P_X = 0.10010 (18_{10}), X = 010000$$

№	RGZ	RGR	RGX	СТ
ПС	000000	00000000 00000001	010000 000000	110
1		00000001 +11111111 00000000 00000000	000000	101
2	000001	00000000 +11111011 11111011 11101100	000000	100
3	000010	11101100 +00001011 11110111 11011100	000000	011
4	000100	11011100 +00010011 11101111 10111100	000000	010
5	001000	10111100 +00100011 11011111 01111100	000000	001
6	010001	01111100 +10111011 00110111 11011100	000000	000
	100010			

Результат: $Z = 111011$

2.8.5 Обробка порядків:

$$P_Z = P_X/2 = 9_2 = 0.1001_2$$

2.8.6 Нормалізація результату

Так, як в результаті Z в найстаршому розряді стоїть одиниця, то нормалізація не потрібна.

$$M_Z = 0.111011$$

Z :

0	1	0	0	0	1
---	---	---	---	---	---

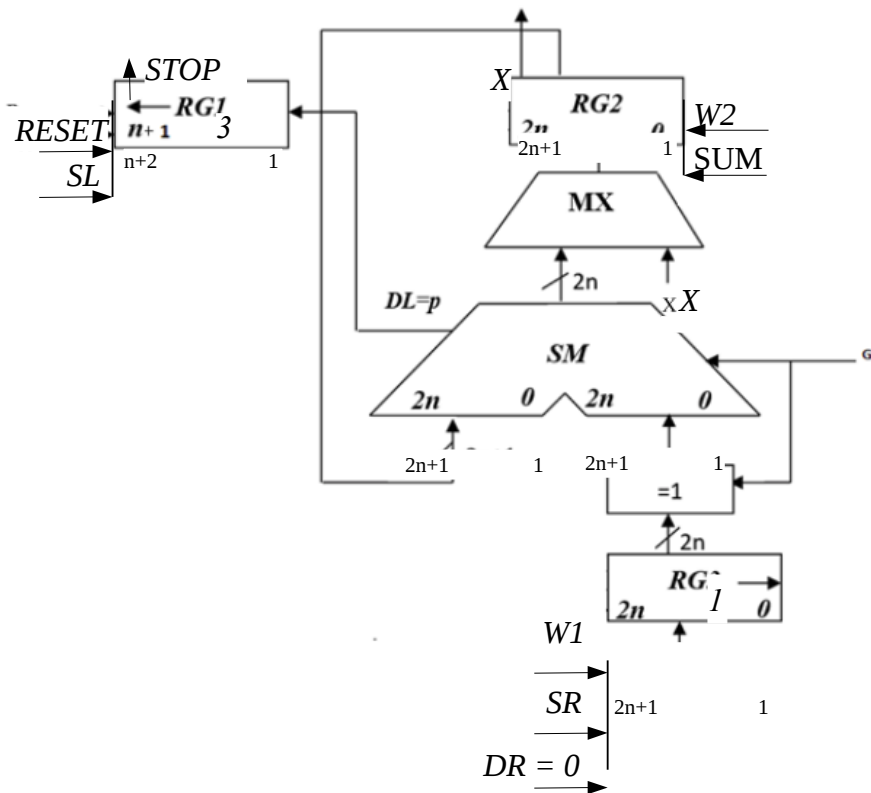
1	1	1	1	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---

Завдання 3

$$x_3x_2x_1=101_2=5_{10}$$

Мені потрібно виконати індивідуальне завдання для ділення другим способом і побудувати автомат Мілі на RS-тригерах.

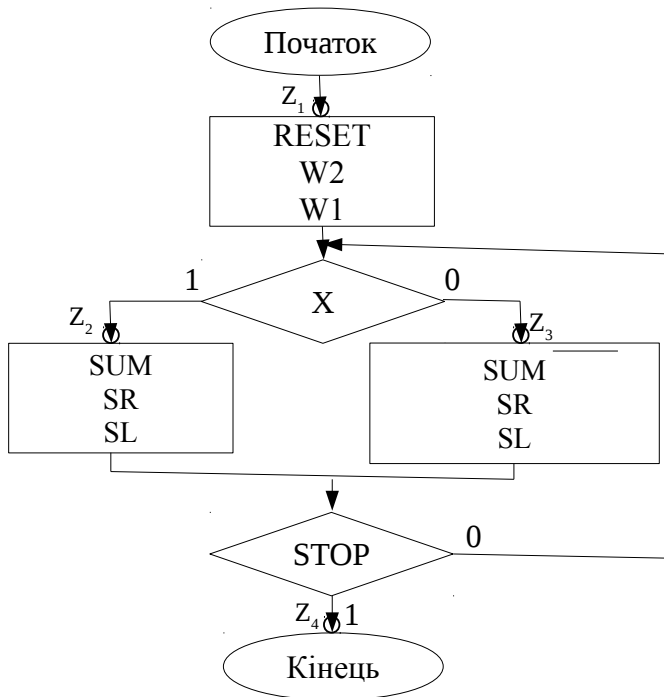
3.1 Функціональна схема

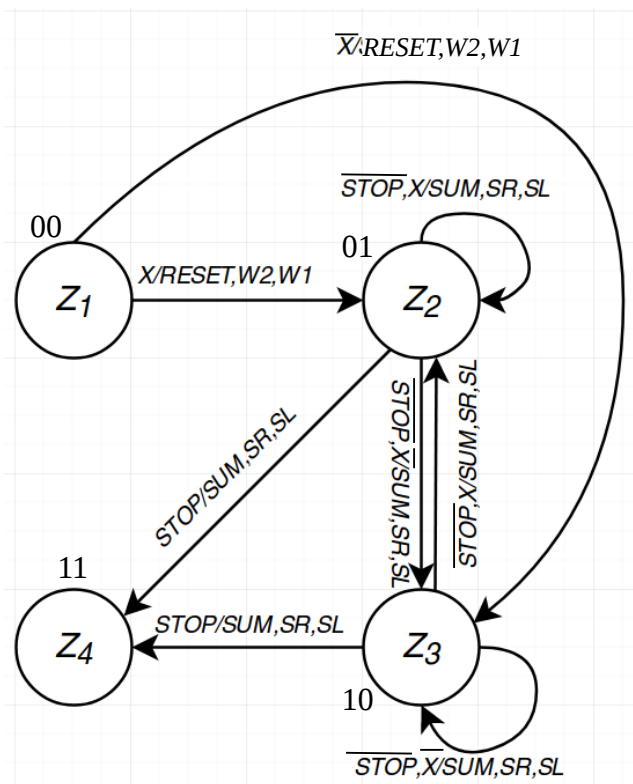
3.2 Закодований (структурний) мікроалгоритм

Кодування мікрооперацій та логічних умов

Кодування мікрооперацій		Кодування логічних умов	
RG3:=00...01	RESET	RG2[2n+1]	X
RG2:=0.X	W2	RG3[n+2]	STOP
RG1:=00.Y	W1		
RG2:=RG2+RG1 RG2:=RG2+ $\overline{\text{RG1}}$ +1	SUM		
RG1:=0.r(RG1)	SR		
RGZ:=l(RG3).p	SL		

3.3 Граф управляючого автомата Мура

3.4 Структурна таблиця станів автомата, спрощення управляючих сигналів, побудова управляючого автомата

	R	S	
0	-	0	0
0	0	1	1
1	1	0	0
1	0	-	1

Перехід	Код ПС	Код СП	Лог. умови		Керуючі сигнали						Функції збудження тригерів			
	Q ¹ Q ²	Q ^{1'} Q ^{2'}	X	STOP	RESET	W2	W1	SUM	SR	SL	R ₁	S ₁	R ₂	S ₂
Z ₁ Z ₂	00	01	1	-	1	1	1	0	0	0	-	0	0	1
Z ₁ Z ₃	00	10	0	-	1	1	1	0	0	0	0	1	-	0
Z ₂ Z ₂	01	01	1	0	0	0	0	1	1	1	-	0	0	-
Z ₂ Z ₃	01	10	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0
Z ₂ Z ₄	01	11	-	1	0	0	0	1	1	1	0	1	0	-
Z ₃ Z ₂	10	01	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1
Z ₃ Z ₃	10	10	0	0	0	0	0	1	1	1	0	-	-	0
Z ₃ Z ₄	10	11	-	1	0	0	0	1	1	1	0	-	0	1

Спростуватиму функції методом діаграм Вейча.

<p>RESET</p>	<p>W2</p>	<p>W1</p>	<p>SUM</p>	<p>SR</p>
<p>SL</p>	<p>R1</p>	<p>S1</p>	<p>R2</p>	<p>S2</p>

$$RESET = W2 = W1 = \overline{Q_2} \overline{Q_1}$$

$$SUM = SR = SL = Q_1 \vee Q_2$$

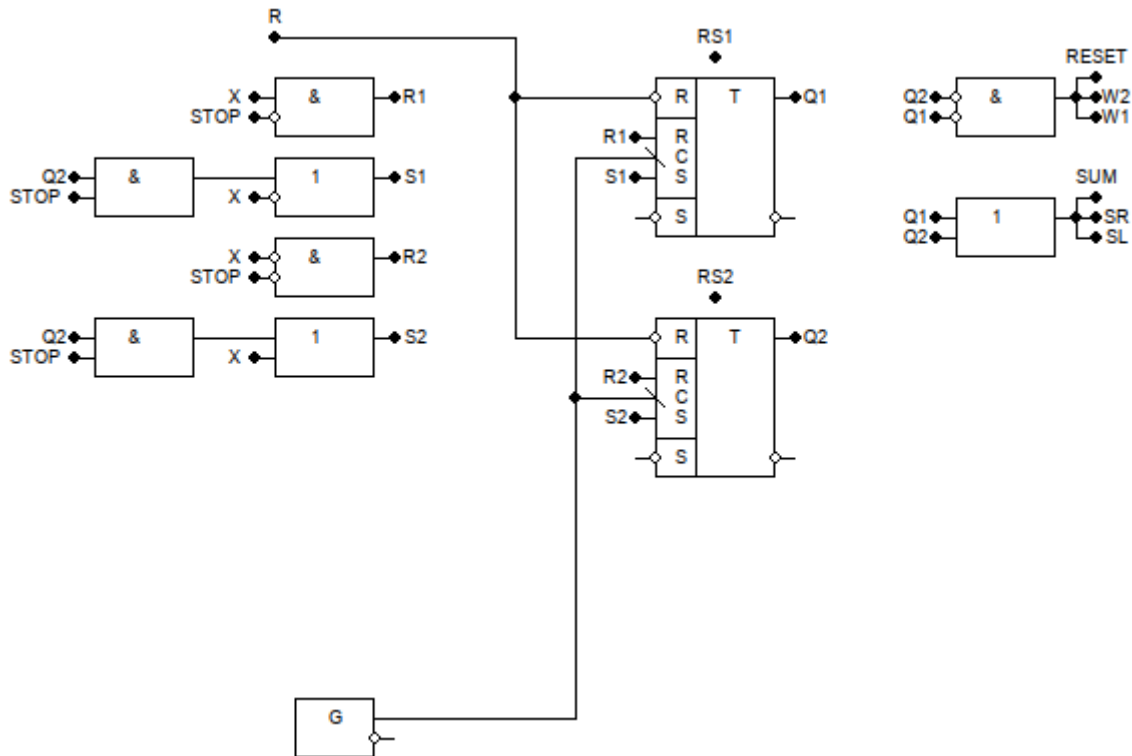
$$R_1 = x \overline{STOP}$$

$$S_1 = \bar{x} \vee Q_2 STOP$$

$$R_2 = \overline{STOP} \bar{x}$$

$$S_2 = x \vee Q_1 STOP$$

3.5 Побудований управляючий автомат Мілі

3.6 Підрахунок часу виконання операції

Для другого способу $t_{\text{діл}} = t_{\text{додавання}} = (n+1)t_{0 \text{ додавання}}$, де n — кількість розрядів діленого і дільника

$(n+1)t_{0 \text{ додавання}} \approx 7n$, де n — кількість розрядів діленого і дільника

Під час виконання мого завдання розрахункової n дорівнював 6, тому в моєму випадку $t_{\text{діл}} = 7 \cdot 7 = 49$ умовних одиниць часу.

4. Висновок

Під час виконання даної графічної розрахункової роботи я навчився виконувати 8 простих операцій з числами, поданими у формі з плаваючою комою (чотири способи множення, два способи ділення, додавання та обчислення кореня додатного числа). Також, під час перетворень числа із форми з фіксованою у форму з плаваючою комою, я вивчив два способи подання другої вищепереліченої форми двійкових чисел: класичний варіант та стандарт ANSI/IEEE 754-2008 в короткому 32-розрядному форматі. Форма запису двійкового числа із плаваючою комою вигідніша за форму з фіксованою комою тим, що в ній відсутнє переповнення розрядної сітки, а замість цього операції з числами виконуються з певною, попередньо заданою точністю, яка визначається розміром розрядної сітки.